

2018. 03. 26. hétfő - Emánuel

-1°C | 8°C

EXTRA Még több cikk.

HÍREK	GALÉRIA	SPORT	GAZDASÁG	SZÓRAKOZÁS	PROGRAMOK	ÁLLÁS	INGATLAN	APRÓ	ARCHÍV	EXTRA	☰
SZEGED	HÓDMEZŐVÁSÁRHELY	MAKÓ	SZENTES	CSONGRÁD	TUDÓSÍTÓ						

Magyar sofőrre tüzelt egy marokkói

Nem kell tartani a régi német dízel autók magyarországi...

Ha nem a belvíz, akkor a szárazság a gond: most nincs...

Nézze meg, lett-e ötöse a hatos lottón!

EXTRA Olvasónk írta - Felejtethetlen találkozások

CÍMOLDAL > SZTE - SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM > ...AHOL A FORRADALOM SZIKRÁJA KIPATTANT

...ahol a forradalom szikrája kipattant

A 60. jubileumon az 1956 első forradalmi szervezetét megalapító egykori szegedi joghallgató, az SZTE 1956. Emlékbizottság elnöke, Kiss Tamás mai jurátusokkal találkozott. Fotó: Bobkó Anna

ÚJSZÁSZI ILONA
DÉLMAGYARORSZÁG

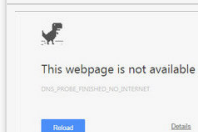
2016.10.15. 11:37

Ajánlom 1

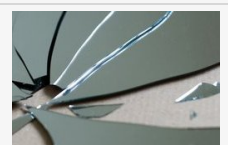

Szeged - A szegedi egyetemen kezdődött 1956-ban a forradalom? Erről is kérdezték a mai joghallgatók Pro Jure Egyesületének vezetői és tagjai az 1956-ban a szegedi egyetemen tanuló jogászt, az első forradalmi szervezet, a MEFESZ alapításában, országossá növelésében és követeléseit megfogalmazásában jeleskedő Kiss Tamást.

Népszerű

Gond volt a Digi internetjével vasárnap

Makói szállodában őrjöngött: tükröt tört és virágföldet kent magára a férfi

Joghallgatóknak 1956 oszen abban, ami Szegeden történt – jelentette ki a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar diákjai körében [Kiss Tamás](#), aki 22 éves jurátusként lett az első forradalmi szervezet, a Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetsége, a MEFESZ megalakításának ötletgazdája és egyik első számú vezetője.

Példaként említette, hogy az egyetlen, kifejezetten egyetemista csoport ellen indított, úgynevezett „Kiss Tamás és társai” MEFESZ-perben 6 szegedi egyetemista közül – vele egyetemben – 4 joghallgatót ítéltek börtönbüntetésre.

Bojkott helyett

Hogyan szabadult ki a szellem a palackból? – kérdezték a mai joghallgatók önképzőkörre, a Pro Jure Egyesület felhívására összegyűlt szegedi egyetemisták Kiss Tamástól. Az egykori szegedi joghallgató elmesélte: – Október elején érkeztem a szegedi egyetemre. Az egyik joghallgató barátom, [Alexa Helmut](#) megmutatta azt a levelet, amit egy pesti bölcsész barátjától kapott a kötelező orosz nyelvórák bojkottjáról. Amikor október 13-án erről a felhívásról beszélgettünk a szintén joghallgató barátommal, Lejtényi Andrással, az az ötletünk támadt, hogy alakítani kellene egy érdekvédelmi diákszervezetet, amely az oktatással kapcsolatos, a hallgatók kollégiumi és egyéb problémáinak a megoldását tűzhetné a zászlajára – idézte fel a 60 évvel ezelőtti ősz hangulatát Kiss Tamás.

Az egyetemi autonómia megszűnését érzékelték az egyetemisták Szegeden is.

A minisztérium delegálta a tanulmányi osztályok vezetőit, akik felülbírálhatták a dékáni döntéseket, és túl nagy jogot kaptak a hallgatók felett. 1955-től például felülvizsgálhatták a „származási besorolást”, ügyeltek az „osztályidegenekre”. Az ideológiai nyomás nagyságát jelzi, hogy minden szakon kötelező volt a HM alá tartozó katonai tanszékek honvédelmi oktatása, ugyanúgy, mint a marxizmus-leninizmus vagy az orosz nyelvi órák látogatása.

Egy párttól független diákszervezet megalakításának ötletét lelkesen üdvözölte például Tóth Imre, Abrudbányai Iván, Vető Miklós, Lengyel Zoltán, Aszalós János is. Erről beszéltek az egyetemi kollégiumokban. A Lejtényi-Kiss páros pedig október 14-én kidolgozott egy ideiglenes működési szabályzatot.

Elfoglalták a pulpistust

– A besúgóhálózat működésbe lépett. A párt ifjúsági szervezete, a DISZ október 16-án 19 órára „fejtágító” diákgyűlést szervezett – emlékezett Kiss Tamás. Azt tervezte a DISZ, hogy a funkcionáriusok hozzászólásaival mederben tartja az eseményeket. A diákvezérré lett Kiss Tamást és társait pedig megpróbálták távol tartani a történésektől úgy, hogy délutánra behívták őket a pártbizottságra.

– „Mit képzeltek ti?” „Azonnal hagyjátok abba!” – győzködtek bennünket órákon át. Végül dolgukvégezetlen elmentek, mi pedig úgy döntöttünk: mégis részt veszünk a DISZ gyűlésén, hátha szót kapunk, és elmondhatjuk, mit szeretnénk – mesélte Kiss Tamás.

Követelések

A szegedi egyetemisták követelése között az orosz nyelv fakultatívva tétele vagy a marxizmus és a katonai oktatás óraszámának csökkentési javaslata mellett szerepelt a Kossuth-címer, Rákosi és bűntársainak nyílt tárgyaláson történő felelősségre vonása, a hadifoglyok hazahozatala, sőt a szovjet csapatok eltávolítása is.

SZTE hírek

- **Bartók Béla 110 évvel ezelőtti kérdésére kapunk választ: kormányzati támogatásból újul meg a Zeneművészeti Kar épülete**
- **Prezentációkkal versenyeztek a mérnöki karon**
- **Kutatóállomás lesz a Pick érlelőtornyának tővében**
- **Hetekig csak kötözgették, 5 centis ceruza volt a kislány sebében: 2 kórházban sem vették észre a tárgyat a combjában**
- **A heveder és keverék kutatástól a CAM programok írásáig: beleállt a duális képzésbe az SZTE**
- **EXTRA Mire és mennyit költ egy szegedi egyetemista? Hát egy fővárosi?**
- **Már jelentkezhetnek az Egyetemi Tavaszra - megint lesz Vers Délben**
- **Budapestről is jöttek az egyetem nyílt napjára - fotók**
- **Látványos kísérletek az egyetemen: ismét megrendezik szombaton a fizika napját**
- **Lázár János: Szegedet erősíteni szeretné a kormány**

Partnereinktől

hirdetés

1956 október
SZTE
MEFESZ
SZEGED **2016**
*ahol a forradalom
 szikrája kipattant*

– Nem sokkal 19 óra előtt értünk az egyetemi bölcsészkar épületébe, ahol az összegyűlt egyetemisták az Auditorium Maximum padsorait zsúfolásig megtöltötték, de az elnöki asztalnál nem ült senki. A DISZ-vezetők még nem értek oda – mint később megtudtuk – a pártbizottságról, ahol tanácsot kértek a helyzet kezelésére. Mi kivonultunk a katedrához, elmondtuk a javaslatainkat, amit nagy lelkesedéssel fogadott a diákság. Megalakult a Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetsége, és arról is beszéltünk, milyen célokat tűzzön a zászlajára. A részletes program elfogadására október 20-án 16 órára hívtuk össze a MEFESZ-gyűlést.

Az első lépés

Retorzió

A MEFESZ rendezvényein, illetve a szegedi forradalmi eseményekben részt vállaló egyetemisták közül 110-nél is többen szenvedtek retorziót. A MEFESZ-szervező diákokra összesen 47 év 7 hónapnyi börtönbüntetést róttak.

A szegedi egyetem bölcsész-, jogi és természettudományi karán, a pedagógiai főiskolán október 17-én diákgyűléseket tartottak, később az orvosi egyetemen is megválasztották a MEFESZ vezetőit. A történetek súlyát érzekelte Kónya Albert oktatási miniszter is, aki Szegedre érkezett, és elismerte a MEFESZ-t.

Kiss Tamás fontosnak tartja azt is, hogy megnyerték ügyüknek a szegedi egyetem jogi kar dékánhelyettesét, Perbíró József professzort, aki vállalta a MEFESZ-gyűlés tanár elnöki tisztségét. Mindez oka annak, hogy a következő napokban az ÁVH hiába kereste a MEFESZ-vezetőségét, hiába vont kordont a BTK épülete köré, a DISZ egyetemi titkára hiába győzködte Kiss Tamásékat: kétezer egyetemista, számos egyetemi oktató – köztük Baróti Dezső rektor – is megjelent az Auditorium Maximumban a MEFESZ október 20-i nagygyűlésén, amelyről a sajtó tudósított, a Magyar Rádió hangképekben számolt be.

– „Mi, szegediek megtettük az első lépést. Felhívunk benneteket, hogy csatlakozzatok! Terjesszük országos méretűvé a MEFESZ-t!” – írtuk és sokszorosítottuk október 16. után a Diáktestvéreink! című felhívást, a szövetség első dokumentumát. Levélben küldtük el az ország többi egyetemére, a barátainknak. Az október 20-i követeléseket pedig az ország felsőoktatási intézményeiben a MEFESZ szegedi küldöttei ismertették – sorolta Kiss Tamás, hogy milyen ötletesen kommunikáltak.

A MEFESZ elsöprő sikeréhez az is hozzájárult, hogy az oktatási miniszter elrendelte: a párt és a DISZ-vezetés minden egyetemen hívjon össze

küldöttel Budapesten, Debrecenben, Egerben, Miskolcon, Pécsett, Veszprémbe. Így alakult meg egyetlen nap alatt az ország összes felsőoktatási intézményében a MEFESZ. Majd az először a szegedi egyetemen megfogalmazott forradalmi követeléseket a műegyetemisták MEFESZ-szervezete vitte utcára a budapesti tüntetésen, 1956. október 23-án.

KAPCSOLÓDÓ CIKKEK:

Ünnepségen idézik föl a történelmet

Témák: [1956](#) [egyetem](#) [forradalom](#) [Szeged](#) [Szegedi Tudományegyetem](#)

hirdetés

Kövessen minket, kommentelje híreinket a Delmagyar.hu Facebook oldalán!

Lájkolom és követem a Delmagyar.hu-t

Megosztom a cikket a Facebookon

Olvasta már?

Tudtad, hogy egy átlag 1% felajánlás mennyit ér? Nézd meg!

Kockás csíkos

Belvív borítja Szeged környékét, nézze meg madártávlatból! - vide...

Őrizetbe vették a szegedi férfit, aki festékekkel dobálta meg a Cso...

Ha nem a belvív, akkor a szárazság a gond: most nincs pénz a homo...

Zárkatársait bántalmazó fogvatartott ellen emeltek vádat Szegeden

hirdetés

A címloldal témái

Evelin a szerencsénél többre vágyott